

СЕКЦІЯ 4. ІННОВАЦІЙНІ ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*О.М. Козакова, к.е.н., доцент
Одеський національний політехнічний університет*

Інноваційна діяльність підприємницьких структур – це комплексна багатоаспектна система забезпечення їх конкурентоспроможності, сталого соціально-економічного розвитку. Це динамічний процес, спрямований на пошук можливостей інтенсифікації виробництва та задоволення суспільних потреб у конкурентоспроможних товарах і послугах на основі використання науково-технічного та інтелектуального потенціалів [1, с. 260]. В ході інноваційної діяльності використовуються різні програми, принципи, інструменти та критерії результативності. Між тим, всі їх можна розглядати через призму організаційного механізму інноваційної діяльності. Будь-який механізм описує структуру у дії, тобто характеризує взаємозв'язки між елементами системи, їх внутрішню організацію [2, с. 321].

Вбачається, що у загальному вигляді організаційний механізм інноваційної діяльності може бути представлений як структура дії синергичного ефекту трьох рівнів – макро-, мезо- та мікро- рівнів. Це сукупність блоків елементів, взаємодія яких утворює комплексну систему зв'язків між складовими інноваційної діяльності та сприяє безперервному процесу її забезпечення. На цій основі мають системно продукуватися науково-технічні, економічні та соціальні зміни на підприємстві, в регіоні та в суспільстві взагалі.

Дослідженню механізмів, які б сприяли розвитку інноваційної діяльності підприємств, приділено значну увагу в роботах таких вітчизняних та зарубіжних науковців як С. Бойко, О. Амоші, В. Гейця, С. Ілляшенко, М. Данилюка, Р. Акоффа, Л. Водачека, Г. Гольдштейна, П. Друкера, Й. Шумпетера. Однак, в практичній діяльності вітчизняних підприємств, незважаючи на значні розробки теоретико-методологічних засад інноваційної діяльності, не існує, на наш погляд, ефективного механізму реалізації інновацій. Невирішеними залишаються і питання, пов'язані з організацією процесу інноваційної діяльності. Тому нагальною є проблема щодо висвітлення структури і змісту організаційного механізму інноваційної діяльності, що і являє собою мету даних тез.

На наш погляд, організаційний механізм інноваційної діяльності підприємства має складатися з таких структурно функціональних підсистем (блоків):

- прогнозування і планування розвитку інноваційної діяльності;
- визначення цілей інноваційної діяльності підприємства;
- визначення чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, їх можливостей та загроз для інноваційної діяльності підприємства;
- контролю процесу розвитку та зміни пріоритетів інноваційної діяльності;
- інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства;
- формування величини і структури інвестицій в інновації на основі їх величини і структури та параметрів ефективності;
- визначення параметрів впливу інновацій на показники роботи підприємства;
- оптимізації інноваційної діяльності підприємства.

Кожний блок представленої структури включає систему організаційних елементів, які пов'язані між собою і визначають зміст, направленість та інтенсивність інноваційної діяльності. Так, визначення цілей інноваційної діяльності підприємства обумовлює формування відповідного комплексу завдань, принципів, форм та інструментарію впровадження інновацій. Це в свою чергу неможливо без оцінки інноваційного потенціалу підприємства, його можливостей та рівня сприйнятливості до інновацій [3, с. 270]. Визначення чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства з точки зору можливостей та загроз інноваційної діяльності передуює вибору інноваційних стратегій та формуванню величини і структури інвестицій в інновації. В свою чергу структура планування та контролю за інноваційною діяльністю мають сприяти формуванню такої системи заходів, яка б вчасно реагувала на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища і надавала інноваційному менеджменту можливість вживати дієві заходи щодо вирішення проблем, які виникають. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності підприємства сприяє розширенню та укріпленню зв'язків із внутрішнім і зовнішнім середовищем, що веде до зниження рівня загроз та підвищення рівня можливостей інноваційної діяльності. Визначення параметрів впливу інновацій на показники роботи підприємства дозволяє виробити заходи щодо вдосконалення інноваційної діяльності.

Таким чином, розробка організаційного механізму інноваційної діяльності підприємства потребує комплексного підходу та повної узгодженості всіх його елементів. Це дає такі можливості підприємству:

- встановлювати і корегувати стратегічні цілі інноваційної діяльності;
- розробляти і здійснювати вибір раціонального набору інноваційних стратегій;
- забезпечувати ефективність комунікативної політики із зовнішнім і внутрішнім середовищем та успішне комунікативне функціонування підприємства на ринку;
- формувати оптимальні величини витрат на інновації;
- встановлювати динаміку залежності зміни показників роботи підприємства під впливом впровадження інновацій.

Зрозуміло, що кожний елемент структури організаційного механізму інноваційної діяльності підприємства потребує ретельного дослідження з урахуванням специфіки підприємства, його структури, регіональних та галузевих особливостей, макроекономічних детермінант інноваційного розвитку. Це може бути предметом подальших наукових досліджень та розробки і впровадження на цій основі методичних рекомендацій щодо формування механізму інноваційної діяльності конкретного підприємства.

Література

1. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1027 с.
2. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 2 / [редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
3. Инновационный менеджмент: Концепции, многоуровневые стратегии и механизмы инновационного развития: Учеб.пособие / Под ред. В. М. Аньшина, А. А. Дагаева. – М.: Дело, 2006. – 584 с.

МІСЦЕ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ

*О.В. Лапін, к.е.н., доцент
Одеський національний політехнічний університет*

Перш за все, слід зазначити, що в країні відсутня достатня статична база, що дозволяє відстежувати багато процесів інноваційної діяльності. Створення нормативної бази для переходу України на загальноприйняті світові стандарти обліку і статистики науково-технічної та інноваційної діяльності; створення інформаційного банку технологій, а також прогресивних форм передачі інтелектуальної продукції у виробництво повинно вирішуватися на державному рівні.

Негативно позначається на інноваційній діяльності відсутність обґрунтованих розрахунків потреби в науково-технічних розробках певного